

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/43/2025
Identifikačné číslo spisu:	2222010478
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2222010478.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného T. C. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 28. júla 2025 v Bratislave o dovolaní obvineného T. C. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 22. októbra 2024, sp. zn. 3To/104/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného T. C. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej tiež „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) z 25. januára 2023, sp. zn. 14T/61/2022, bol obvinený T.Š. C. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

„v období od 15.02.2018 do 15.02.2022, s výnimkou obdobia, kedy spolu nežili, na adrese A. č. XX, okres A. I., a na iných miestach, a to na adrese A. č. XX, Š., kde spolu s poškodenou E. C., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/X, D. - N., býval ju spočiatku slovne, ale aj fyzicky napádal takým spôsobom, že do nej sácal, ťahal ju za vlasy a ničil jej veci, hádal sa s ňou pre maličkosti, kontroloval ju takým spôsobom, že chcel presne vedieť, kde sa nachádza a čo robí, podozrieval ju a vykrikoval jej rôzne vulgarizmy v podobe, že je „kurva vyjebaná, že je cigánka a jebáva s každým“, pričom keď mu poškodená vzdorovala, začal ju trhať za vlasy, udrel ju tak, že jej dal facku alebo ju sotil, alebo jej rozbil telefón, pričom uvedené hádky boli na začiatku len približne dvakrát do mesiaca, následne cez leto v roku 2019 sa ich intenzita začala stupňovať, pričom už boli raz týždenne, keď už poškodenú častejšie oslovoval vulgarizmami, urážal ju v jej ženskosti, čím ju ponížoval, fyzicky ju napádal takým spôsobom, že na začiatku dával iba facky, neskôr ju udieral päťou, a to hlavne do ruky, v dôsledku čoho bola poškodená nútená aj dvakrát volať policajnú hliadku, avšak vždy sa to skončilo len s napomenutím, najhoršie to bolo v decembri 2020, kedy poškodenú udrel päťou do tváre, pretože musela ísť do práce, správal sa k nej agresívne, neustále na ňu kričal, pričom búchal do steny, vyhrážal

sa poškodenej, že ju zbije alebo že zničí nejaký predmet v domácnosti, presne nezisteného dňa pri hádke uviedol poškodenej, že „má také nervy, že keby mal pri sebe nožik, tak ho jebne sebe alebo poškodenej do krku“, v dôsledku čoho pociťovala poškodená strach z obvineného, preto poškodená podala v apríli 2021 aj žiadosť o rozvod, kedy sa obvinený odsťahoval asi na dva alebo tri mesiace od poškodenej, ktorej ho však prišlo ľúto, najmä kvôli deťom, preto sa s obvineným znovu udobrili a začali spolu znovu bývať, po jeho návrate sa však znovu začal správať k poškodenej rovnakým spôsobom ako predtým, pričom niekedy v lete v roku 2021 ju fyzicky znovu napadol takým spôsobom, že ju vonku na ihrisku pred deťmi ťahal za vlasy, fyzicky počas inkriminovaného obdobia napadol poškodenú niekoľkokrát, avšak poškodená lekársku pomoc vyhľadala len raz, a to 09.03.2021, kedy poškodenú napadol tak, že počas hádky ju zozadu hodil o zem, kedy poškodená spadla a uderila si zadnú časť hlavy, pričom uvedeným konaním jej bolo spôsobené fyzické a psychické utrpenie.“

Za to mu okresný súd uložil podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4, § 37 písm. m) v spojení s § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) o odvolaní prokurátora proti výroku o treste uvedeného rozsudku prvostupňového súdu a o odvolaní obvineného proti všetkým výrokom uvedeného rozsudku okresného súdu rozhodol unesením z 2. mája 2023, č. k. 3To/32/2023-388, tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol. Súčasne podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku zamietol odvolanie poškodenej E. C. ako podané neoprávnenou osobou.

Následne okresný súd v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu rozhodol rozsudkom z 8. júla 2024, č. k. 14T/61/2022-769, tak, že obvinenému uložil podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd o odvolaní obvineného proti uvedenému rozsudku okresného súdu rozhodol unesením z 22. októbra 2024, č. k. 3To/104/2024-906, tak, že odvolanie obvineného zamietol.

Obvinený T.Á. C. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Michala Hrivnáka podal písomným podaním z 2. júna 2025 dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 2. mája 2023, č. k. 3To/32/2023-388, ktorým bol zrušený rozsudok Okresného súdu v Dunajskej Strede z 25. januára 2023, č. k. 14T/61/2022-286, vo výroku o treste a jeho spôsobe a proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 22. októbra 2024, č. k. 3To/104/2024-906, ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie proti rozsudku Okresného súdu v Dunajskej Strede z 8. júla 2024, č. k. 14T/61/2022-769.

Dovolanie odôvodnil tým, že Krajský súd v Trnave v uznesení z 2. mája 2023, č. k. 3To/32/2023-388, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a vec vrátil súdu 1. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol, o jeho odvolaní vôbec nerozhodol, keďže úplne absentuje výrok o tom, ako odvolací súd naložil s jeho odvolaním. Namietal teda porušenie ustanovenia § 369 ods. 3 Trestného poriadku, preto podľa neho rozsudok okresného súdu z 25. januára 2023, č. k. 14T/ 61/2022-286, vo výroku o vine doposiaľ nemohol nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť. Ďalším dôvodom dovolania podľa obvineného je skutočnosť, že rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 2. mája 2023, č. k. 3To/32/2023-388, je podľa jeho názoru založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku resp. nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku].

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol, že jeho konanie nebolo spôsobilé naplniť skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208

Trestného zákona, ale išlo výlučne o výsledok konfliktného spolužitia s poškodenou, ktoré sa vyznačovalo obojstrannými schválnosťami a verbálnymi útokmi ako aj incidentmi spojenými s násilím, ktoré nedosiahli takú intenzitu, aby naplnili znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Obvinený v rámci dovolacej argumentácie poznamenal, že odsudzujúci rozsudok je postavený výlučne na tvrdeniach poškodenej pričom sama poškodená svoje prvotné vyjadrenia počas konania opakovane korigovala. Prierezom celého dovolania obvinený namieta, že uznesenie krajského súdu je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom poukázal na dôvody svojho odvolania proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 14T/61/2022-286. Následne zdôraznil, že v jeho prípade skutok nie je trestným činom, a sudy nesprávne posúdili právnu kvalifikáciu skutku aj v tom, že mu prisúdili kvalifikačný moment spáchania trestného činu závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. b) Trestného zákona, pričom dlhodobosť už tvorí obligatórny znak objektívnej stránky v základnej skutkovej podstate trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona, a tak v zmysle § 38 ods. 1 Trestného zákona nemôže byť táto okolnosť duplicitne pričítaná vo forme kvalifikačného momentu spáchania trestného činu závažnejším spôsobom konania podľa § 208 ods. 3 písm. d) Trestného zákona.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Trnave z 2. mája 2023, č. k. 3To 32/2023-388, ktorým bol rušený rozsudok Okresného súdu v Dunajskej Strede z 25. januára 2023, č. k. 14T/61/2022-286 vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a uznesením Krajského súdu v Trnave z 22. októbra 2024, č. k. 3 To 104/2024-906, ktorým bolo zamietnuté odvolanie proti rozsudku Okresného súdu v Dunajskej Strede z 8. júla 2024, č. k. 14T 61/2022-769, ako aj v konaní, ktoré týmto predchádzalo boli porušené ustanovenia Trestného poriadku v neprospech obvineného. Ďalej, aby podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil v celom rozsahu dovolaním napadnuté rozhodnutia a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal vec Krajskému súdu v Trnave, aby ju znovu v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Dunajská Streda (ďalej len „prokurátor“) s tým, že neidentifikoval žiadnu nesprávnosť napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu čo do absencie výrokov o spôsobe rozhodnutia o odvolaní obvineného. V intenciách svojho vyjadrenia prokurátor uviedol, že odvolací súd na podklade odvolania podávaného obvineným a jeho obhajcom, ako aj prokurátorom preskúmal v rámci svojej prieskumnej povinnosti vyplývajúcej z § 317 Trestného poriadku všetky výroky napádaného rozsudku okresného súdu, pričom dospel k záveru, že chybná je len časť napadnutého rozsudku v časti namietanej prokurátorom, pričom svoje rozhodnutie správne premietol do výroku I. napádaného uznesenia. Pokiaľ ide o ustálenie skutkového stavu, ktoré obvinený v dovolaní namieta, prokurátor poznamenal, že je potrebné zdôrazniť, že dovolací súd nepreskúma skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu (napr. neúplnosť skutkových zistení, nesprávne hodnotenie dôkazov a pod.). Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti prokurátor vo svojom vyjadrení navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť dovolanie obvineného T. C., nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Pred tým ako Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) pristúpi k dovolaciemu prieskumu, je potrebné uviesť, že dovolanie obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 25. januára 2023, č. k. 3To/32/2023-388, bolo elektronickou podateľňou priradené na rozhodnutie senátu 2T pod sp. zn. 2 Tdo 43/2025 a dovolanie obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 22. októbra 2024, č. k. 3To/104/2024-906, bolo elektronickou podateľňou priradené na rozhodnutie senátu 2T pod sp. zn. 2 Tdo 44/2025. Keďže v danom prípade ide o to isté dovolanie v tej istej veci, najvyšší súd uznesením na neverejnom zasadnutí konanom 28. júla 2025 rozhodol tak, že podľa § 21 ods. 3 Trestného poriadku per analogiam v spojení s § 18 ods. 1 Trestného poriadku sa trestná vec obvineného T. C., ktorá je na tunajšom súde vedená pod sp. zn. 2 Tdo 44/2025 spája na spoločné konanie s trestnou vecou obvineného T. C., ktorá je na tunajšom súde vedená pod sp. zn. 2 Tdo 43/2025, ktorá bude ďalej vedená pod sp. zn. 2 Tdo 43/2025.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najskôr v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Dovolací súd, ale zároveň zistil, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie je v posudzovanej veci zjavne splnený, a že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Prvá dovolacia námietka obvineného spočíva v namietaní absencie výroku krajského súdu v uznesení z 2. mája 2023, sp. zn. 3To/22/2023, ktorým sa súd mal vysporiadať s odvolaním obvineného proti rozsudku okresného súdu z 25. januára 2023.

Podľa § 369 ods. 3 Trestného poriadku môže osoba oprávnená podať dovolanie proti niektorému výroku napadnutého rozhodnutia podať dovolanie aj preto, že taký výrok nebol urobený.

Uvedené ustanovenie trestného poriadku nepredstavuje osobitný dovolací dôvod popri dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ale navyše spresňuje proti akým výrokom napadnutého rozhodnutia je možné podať dovolanie. Preto na riadne uplatnenie dovolacieho dôvodu je potrebné, aby dovolateľ v podanom dovolaní vymedzil, ktorý z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku bol naplnený tým, že takýto výrok súdu nebol urobený.

V danom prípade si však obvinený túto povinnosť nesplnil, a preto samotné tvrdenie obvineného, že v rozhodnutí Krajského súdu v Trnave z 2. mája 2023, sp. zn. 3To/22/2023, absentuje výrok, ktorým by sa súd vysporiadal s jeho odvolaním, nie je samo o sebe dovolacím dôvodom, a preto túto dovoláciu námietku obvineného najvyšší súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Navyše uvedenému najvyšší súd poznamenáva, že v prípade ak obvinený podal odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku a dovolací súd, čo i len z časti zrušil akýkoľvek z týchto výrokov, a to aj v prípadoch keď k zrušeniu takéhoto výroku došlo z iných dôvodov ako navrhoval obvinený, tak už nie je potrebné osobitným výrokom zamietat' odvolanie obvineného vo zvyšnej jeho časti, a preto postup krajského súdu, ktorým v predmetnom uznesení zrušil, aj na podklade odvolania obvineného, výrok o treste a spôsobe jeho výkonu napadnutého rozsudku bol súladný so zákonom.

V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však podľa vyššie citovanej zákonnej dikcie tohto ustanovenia dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. V prípade tohto dovolacieho dôvodu dovolanie neslúži na revíziu skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa a dovolacím súdom (to je možné len na základe dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), t. j. v dovolaní nie je prípustné právne účinne namietat', že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne a ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Zistený skutkový stav môže dovolací súd posudzovať len z pohľadu nesprávneho právneho

posúdenia skutku v skutkovej vete meritórneho rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (resp. právneho predpisu, ak má priamy vzťah k právnemu posúdeniu skutku), ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré je obsahom skutkovej vety meritórneho rozhodnutia a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť. Teda vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete meritórneho rozhodnutia môže v dovolaní obvinený (rovnako tak generálny prokurátor) uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane R 57/2007-II, S 3/2011, R 47/2014-II, R 14/2015-III).

Vo vzťahu k dovolacej námietke obvineného, že jeho konaním neboli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa 208 Trestného zákona, pretože v danom prípade išlo výlučne o výsledok konfliktného spolužitia s poškodenou, pričom na podporu svojej dovolacej argumentácie v rámci podaného dovolania poukazoval na viacero v konaní vykonaných dôkazov a opätovne ich hodnotil a polemizoval s hodnotením dôkazov zo strany okresného, či krajského súdu, dovolací súd uvádza, že uvedené námietky obvineného smerujú výlučne proti skutkovému stavu, tak ako ho súdy ustálili v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku, čo je z dovolacieho prieskumu vylúčené, keďže dovolací súd je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať predmetný dovolací dôvod. Ten je totiž daný len v tých prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku teda vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je potrebné rozumieť napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Trestného zákona), premlčania trestného stíhania (§ 87 Trestného zákona), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Trestného zákona) ako i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods.2 Trestného zákona.

Vychádzajúc z uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že ako je skutok vymedzený v skutkovej vete rozsudku okresného súdu, ktorý je pre dovolací súd určujúci, tak z jeho formulácie vyplýva naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, písm. a) ods. 3) písm. d) Trestného zákona s poukazom na 138 písm. b) Trestného zákona, keďže obvinený blízkej osobe spôsobil fyzické a psychické utrpenie bitím, údermi, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu a iným správaním, ktoré ohrozovalo jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzilo jej bezpečnosť a čin spácha závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas.

Len vzhľadom na osobitnú dovoláciu námietku obvineného, že vzhľadom na to, že samotná základná skutková podstata trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona predpokladá chronický, trvalý a stupňujúci charakter správania a pretrváva dlhodobo, resp. vyznačuje sa

i určitou mierou trvalosti, teda po „dlhší čas“, tak pochybili vo veci konajúce súdy tým, že uvedenú okolnosť mu pričítali dvakrát, a to nielen v základnej skutkovej podstate, ale aj ako na okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 38 ods. 1 Trestného zákona, považuje najvyšší súd uviesť nasledovné.

V prvom rade je potrebné konštatovať, že s uvedenou námietkou obvineného ako námietkou obhajobnou sa zaoberal ako okresný súd v rozsudku z 25. januára 2023, č. k. 14T/61/2021-286, v prvom odseku na str. 16 rozsudku, tak aj krajský súd ako s námietkou odvolacou v uznesení z 2. mája 2023, č. k. 3To/32/2023-388, na str. 16 - 17, pričom oba súdy jasne, zrozumiteľne a výstižne vysvetlili akým skutkovými a právnymi úvahami dospeli k záveru, že skutok, pre ktorý bol odsúdený mal páchať po dlhší čas, pričom najvyšší súd sa s uvedenými zdôvodnením vo veci konajúcich súdov plne stotožnil a obvineného, bez potreby osobitnej repetície, na uvedené úvahy odkazuje.

Najvyšší súd dodáva, že nemožno súhlasiť s názorom dovolateľa, že dlhodobosť predstavuje obligatórny znak objektívnej stránky už základnej skutkovej podstaty trestného činu týrania. Zodpovedá síce skutočnosti, že trestný čin zakotvený v § 208 Trestného zákona je svojou povahou trvácim trestným činom, teda už pre naplnenie jeho základnej skutkovej podstaty sa vyžaduje, aby protiprávny stav, ktorý zodpovedá jeho objektívnej stránke, bol páchatelom udržiavaný po určitú dobu, avšak to zároveň nevylučuje páchanie trvaceho trestného činu aj po dlhší čas, t. j. počas obdobia zreteľne presahujúceho časový úsek, ktorého trvanie predstavuje minimálnu požiadavku na naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty daného trestného činu. Je totiž zjavné, že najmä z hľadiska následkov, a teda v konečnom dôsledku z hľadiska závažnosti nemôže byť bez významu, či páchatel svojím protiprávnym konaním udržiaval protiprávny stav 2 mesiace alebo 4 roky. Navyše, týranie, ktoré tvorí podstatu dotknutého trestného činu sa na účely jeho trestného stíhania vymedzuje ako zlé zaobchádzanie so zverenou osobou, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou, ktoré táto osoba pociťuje ako ťažké príkorie, pričom však nemusí ísť o sústavné alebo dlhší čas trvajúce konanie.

Možno teda uzavrieť, že v rozpore s presvedčením vyjadreným dovolateľom v dovolaní konanie po dlhší čas pripadá do úvahy aj pri trvácich trestných činoch, t. j. aj vtedy, keď sa udržiava protiprávny stav po určitú dobu (podobne uznesenie najvyššieho súdu zo 16. decembra 2013, sp. zn. 2 Tdo 69/2013). Dĺžku časového úseku, ktorý je možné považovať za dlhšiu dobu v zmysle § 138 písm. b) Trestného zákona, je potom potrebné posudzovať predovšetkým na základe intenzity konania obvineného a závažnosti trestného činu. O vysokej miere závažnosti prejednávaneho trestného činu svedčí trestná sadzba v jeho základnej skutkovej podstate, ktorá je určená rozpätím tri až osem rokov a vyjadruje tak výrazný záujem spoločnosti na ochrane dotknutých osoby, v tomto prípade manželky pred bitím, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním a vyvolávaním strachu a stresu zo strany dovolateľa. V posudzovanej veci bol skutok páchaný v období od 15. februára 2018 do 15. februára 2022, s výnimkou obdobia kedy spolu nežili 2 - 3 mesiace teda po dobu takmer 4 rokov, čo treba aj s ohľadom na v skutkovej vete ustálenú frekvenciu (zo začiatku raz do mesiaca potom už raz týždenne) a intenzitu (najprv fackami, potom údery päťami, či ťahaním vlasov) jednotlivých útokov nepochybne kvalifikovať ako trvajúci po dlhší čas.

Pre domáce násilie je typická opakovanosť, teda nejde o ojedinelý a jednorazový incident. Pre páchanie trestného činu po dlhší čas sa rozumie pokračovanie v trestnej činnosti po dobu niekoľkých mesiacov. Súdna prax akceptuje časové obdobie šesť mesiacov.

Je preto zjavné, že vymedzenie času skutku v skutkovej vete výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa v trvaní 4 rokov zodpovedá kvalifikačnému znaku „po dlhší čas,“ a preto musel dovolací súd konštatovať, že konanie dovolateľa bolo s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona správne právne posúdené podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona.

Z týchto dôvodov najvyšší súd dovoláciu argumentáciu obvineného vyhodnotil ako nedôvodnú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanoveniami § 371 ods. 1 písm. i) Trestného

poriadku a z tohto dôvodu dovolanie obvineného T. C. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.